

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . 1 korona
Fél évre . . . . . 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Szomoru az idei aratás is.

„Peng a kasza, szól a szép nóta a pusztán“ ez volt a régebbi időkben az aratás hirdója. De csak volt. Ma már a kasza sem úgy peng, mint régen, a nóta pedig kihalt egészen.

Mintha nem is aratásról, hanem egy év reményeinek a temetéséről volna szó. Kedvetlenül, immel-ámmal folyik most az aratás. A gazdát a rossz termés, a munkást az inségesnek ígérkező tél előérzete hangolja le, no meg az a körülmény, hogy nem gazdáját, de kizsákmányolóját szereti látni munkaadójában. Szóval az az ür, mely a munkás és munkaadója között tántog, melybe már régen beleveszett a kölcsönös megértés, az együtt munkálkodás szükségének érzete, kiirtja még jótermés esetén is a munkásból azt az örömet, melyet máskor nem tudott magába fojtani.

De hagyjuk ezt. Lehet, hogy a jövőben virradni fog még ezen a téren is, lenet, hogy megszűnnek azok az anomáliák, melyek most egész közgazdasági életünket katasztrófával fenyegetik.

E helyett inkább kísérjük meg a konzekvenciát levonni a most mutatkozó terméseredményből.

Milyen is lesz a mostani termés?

Az országos átlagot, buzából, 7 millió métermázsával becsülik kevesebbre, mint a tavalyi volt.

Óriási differencia ez és óriási hiány. A mi kis járásunkban az eredmény aligha marad ugyan a tavalyi mögött, de mert a tavalyi nagyon gyenge volt s messze a közepesen alól esett, ez vigasztalás nem lehet.

Drága már most is a kenyér, végtelenül drága s nem lesz olcsóbb jövő ujig sem.

S mindezt minek köszönhetjük? Mert hogy nem csupán az időjárás okozza azt, hogy a gazdák helyzete évről-évre nehezebb lesz s szinte a végromlás felé tart, azt bizonyítani is felesleges.

A nagy hiba ott van, amit rablógazdaságnak neveznek. Ott van, amit egy kis alkalmazkodással meg is lehetne s meg is kellene szüntetni. Ott van, hogy egész gazdálkodásunk az egyoldalú szemtermelésre van fektetve s ha a szemtermés nem kielégítő, úgy az egész év munkája kárba veszett. Nyomorog a földmives, tengődik az iparos és a kereskedő is utána.

S mindez azért, mert a tanya tetejét is bevetnék búzával s ha a buza nem sikerült, a kevés kukorica s még kevesebb árpa s az a legtöbbször elhanyagolt jószágállomány nem képes a hiányt pótolni. A gazda meg eladja még vetés előtt a jövő évi termést, hogy vigasztalan helyzetén valahogy segítsen. S ha a rá következő év termése sem sikerül, úgy

megütik a dobot a feje felett s kihúzzák a földet a lába alól.

Itt, ezekben van a hiba. Ezeket kellene segíteni. Mert a folytonos sopánkodás amellet, hogy unalmas és célra nem vezetett soha, tenni kellene valamit, hogy ne kelljen minden aratáskor ezeket a szomoru hurokat pengetni.

Lapunk hasábjain nem egyszer megmutatták már az utat erre. Logikusan, észszerűen és vaskövetkezetességgel bebizonyították, hogy minden bajunknak az egyoldalúság a szülőoka; az az egyoldalúság, mely semmivel sem törődve, semmin sem okulva, szintén „vaskövetkezetességgel“ megmarad amellet, hogy egész évi munkájának eredménye az időjárás szeszélyeitől függjön s a ragyogó nap és borus égbolt egyaránt állandó rettenésben tartsa.

Megmutatták az utat is arra, miként kellene ezen a bajon segíteni. Mi tehát most nem is untatjuk annak ismétlésével olvasóinkat, megelégszünk azzal, hogy a következményekre rámutattunk.

Az, hogy használ-e valamit ez a ténykedésünk, már nem rajtunk áll. S megszívlelésre is mindössze csak annyit ajánlunk, hogy ne akarjanak gazdáink mindig sokat markolni egyszerre, mert a lefolyt évek tanúsága szerint az igen ritkán sikerül s ha sikerül, akkor meg nem lehet hasznát venni; hanem próbálják meg e helyett a másik módszert. Azt, amelyik-

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

☛ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ☛

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. **Íz igazgatóság.**

TÁRCA.

Megtorlás.

Írta: Jean Reibrach.

Apró szürke szamarak által vont kis kocskiban sétáltatták a napon a beteg gyermekeket Berck francia fűrdőben. A Debange kis fiának kocsija majd összeütközött egy szembejövővel, melyet egy mélyen lefátyolozott urinő kísért. A tengerről jövő szél hirtelen fellebbentette a nő fátyolát és Debange oda nézve, tiszteletteljesen köszöntötte őt, majd eme szavakra fakadt:

— Ön, asszonyom!

Luzené asszony ugyanakkor majd elsikoltotta magát. A mult e pillanatban, amint találkoztak, felujult. Leány- és legénykori szerelmök, a családok ellenkezése, mert a leányka vagyonatlan volt s a fiatalember még nem biztosította mérnöki pályáját magának. De a mosoly, melyet mindketten erőltettek, az ajkaikra fagyott. Ez az emlék, abban a pillanatban, mikor az élet, mi-

kor mindketten valóra váltották az övéik által álmodott gazdag házasságot, összehozta őket, fájdalommal telt szívvel és egy-egy beteg gyermek fölé hajolva.

Debange merete először megtörni a csendet.

— A maga kicsikéje?

— Igen — mondta Luzené és elfordította a szemeit.

— Az enyém! — vallotta be Debange a maga részéről.

— Komoly baj? nyugtalankodott.

— Csipőnyilalás! susogta a fiatal asszony.

— Angol kór! rebegte Debange.

A szók csengtek, mint az üveg. Szivszorongva nézegették a mozdulatlanul fekvő gyermekek sápadt arcát s aztán megalázottan sütötték le a szemöket.

Miután a csend ólomsúlylál nehezedett rájuk, Debange megnevezte a kórházat, amelybe a leánykáját be akarja adni.

— Csak átmenőben tértem be ide, mondta. Csupán pár napig maradok.

— Én — mondta Luzené — én megtele-

pedtem itt egy villában, hogy ne kelljen elválnom a kicsikéimtől.

Az anyák büszke szava: a „fiacskám“, a torkán akadt.

Intett. A két kis kocsit megindult lassan, egymás mellett. Ők követték. Nem láttak többé semmit maguk körül. Sem a végtelen tengerpartot, sem a nagy gyermekkórházakat, sem a betegek szétszórt karavánjait, sem a napsütött halászsokat, kik meztláb taposták a finom fővénnyt s közben barbár szavakat ordítottak, sem a távoli kékes tengert.

Csupán csak magukba néztek. Vértett bennük a nem ösztöne, a csalódott apai büszkeség és anyai öröm. Harag támadt a szívükben az idős Luze s a gyöngye, beteges Debangené ellen s érintette majdnem magukat a beteg gyermekeket is. Mert hát ők maguk egészségesek, erősek és szépek voltak.

Ez a gondolat lassankint felderítette a homlokukat s keserű mosoly adott neki kifejezést.

— Oh, az élet! sóhajtott Debange.

Hasonló sóhaj felelt rá.

Az élet tegnap a szülék józan számítása

nek az a fő elve, hogy egyszerre mindig csak keveset markolni, de sokszor, sokféleképen. Ennél, ha nem minden esetben sikerül is a számítás, az eredmény mégis jobb, mert a legtöbbször mégsem vész kárba a munka s ha nem csurran is bőven, de mindig cseppen annyi, amennyi a létfenntartásra kell.

Higgyék el: többre lehet menni a sok kicsivel, mint a fehér hollóként ritkán elérhető naggyal!

Modern élet.

Hogy a mai kor embere egészen más életelvek szerint, más világnézletekkel él, miut ötven vagy száz évvel ezelőtt élt emberek, ez minden gondolkodó fő előtt világos.

Ennek okát keresve, lehetetlen kitérni azon igazság elől, hogy ezt a nagy változást, egyesegyedül az emberekbe bele-nevelt hamis tanok, félszeg elméletek okozták.

A századdal ezelőtti emberek képzetét, a mélyen átértett vallásosság és honszeretetet foglalkoztatták, cselekvéseiket — még magánéletükben is — ezen magasabb érzelmek irányították.

A mai emberben a hamis tanok megdöntötték a lélek halhatatlanság, örökélet és feltámadás iránti hitet, meg azon föld, „amelyen kívül nincsen számunkra hely“ a Magyar hazához való odaadó ragaszkodást, a hazaszeretetet. Egy elve van a mai kor emberének: „rövid az élet siessünk jól élni“ s ez az elv keresztül gázolt már minden szent eszménken, amelyet puritán, fenkölt lelkületű őseink évezredek keresztül leszűrtek, utódaikra szent ereklyeként hagytak.

Ha az emberiség fejlődése tovább is ilyen — határozottan természetellenes irányban halad, pár száz év alatt oda jut az ember, ahonnan kiindult, „a legvérengzőbb, a többi állatokat kipusztító, mindenevő, beszélő és néha gondolkodó, ragadozó emlős állat“ lesz újra, még talán őserdőt is nevel magának, lakhelyül.

Aki pedig mindezt agyrémnek találja, az vagy nem képes, vagy nem akarja meglátni, ami körülé forr, kavarog.

Ragyogó, napsugaras vasárnap dél előtt van. Cifra ruhás asszonyok, lányok hullámzó tömegként húzódnak a templom

felé, nagymisére. A laza sorokban tova haladó tömegben, legutolsó divat szerint öltözött paraszt lányokat pillantok meg. A Mindszenti nép szegénységével, vagyontalanságával bizony merőben ellenkezik e fényűzés. Észrevétlenül szemlélem őket. Élénken beszélgetnek, kecseseu libegve haladnak, mert tudják, hogy nézik őket s megtanulták, hogy élénkség, ügyes mozdulatok, kihívó modor, tüzes tekintetek, kacsintások kellemesen hatnak a „férfira“, mert ők tetszeni akarnak, nem épen nekem, ők nem is engem látnak, hanem látnak s tetszeni akarnak módosabb sorban lévő „him embernek“.

Bocsánatot kérek e durvaságért, de ez így vsn.

A modern ember immár a „látszat“ és „hazugságok“ vak eszköze, hajtja őt „a világfelfogás“, a természetellenes tanok hirdette és megindította ár. De jellemző sajátja a „féktelenkedés“, az eget verdeső tulzás és pedig tulzás minden téren és minden áron.

Ott vannak ezek a bélyegek a modern ember minden munkáján, minden gondolatán, a legkisebb idegsejtjeiben. És ha kérjük, hogy mi a célja ennek az örült futamnak, amelyben az emberiség életét leélni óhajtja, a felelet újra: „rövid az élet, siessünk jól élni“. De, hogy jól élünk-e úgy, ahogy a mai korban szokás, azt már nem kutatja a „modern ember“, megelégszik az ő léha, látszathajhászó, hazugságokkal teljes, könnyelmű életmódját igazoló jelszóval.

Az emberiség közkinccsei, tudomány, humanizmus, mindez egyszerű puritán jellemek által haladnak előre, a divat bohócok, asszony bolondítók, — amilyen a legtöbb modern ember, csak önmagának él, a többi emberek megrontására. A léha, újra modern életmód az oka annak, hogy még mai napság is tiranusok uralkodnak. Munkát és szabadságot szerető nép nem tudja elviselni a jármot, amelynek emberileg semmiféle igazolható léttalaja nincs.

Mi magyarok ne kövessük a modern életelveket, vegyük elő őseink jó szokásait, járjunk egyszerű, de tisztességes ruhában, küszöböljük ki teljesen hibáinkat, éljünk katonásan, tekintsük magukat olyan nemzetnek, kit minden oldalról ellenség fenyeget, (mert ez így is van) szeressünk

dolgozni, még többet tanulni, mert a munka ad önzetet s a tudomány hatalmat.

Ujdonságok.

— Halálozás. Molnár György kiskunfélegyházi városi számvevő — mint részvétellel értesülünk — e hó 9-én váratlanul meghalt. Molnár aki 32 évig állott a város szolgálatában, minden tehetségét a közügynek szentelte; szeretete szülővárosát és egyeslelkűségével, kifogástalan jellemével kiérdemelte polgártársai bizalmát és szeretetét. Halálát feleségén és gyermekein kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése e hó 11-én ment végbe nagy részvétel mellett. Az elhunytban Fekete Gyula, községünk kántora apósát gyászolja.

— Uj ártézi kút. A tavaly alakult ártézi vízvezetési érdekeltség nem minden tagját bírta a kikötött vízmennyiséggel ellátni a vállalkozó. Ezért egy fiók ártézi kut furásában egyezett ki az érdekeltekkel. A kut furását 15-én kezdték meg, ezideig 100 méterig haladtak. — Kedélyes baleset is történt a kut furása közben a tegnapi napon. — Összecsdült ugyanis a falu gyermek állománya a kut körül, bámulva a nem mindennapi munkát. A munka tér el van korlatozva, az utcai árkon keresztül fektetett gerendák azonban rendszerint tele vannak a kíváncsi mindkét nembeli gyermekkel. Üldögélnek rajta. Nagyon elbámult az egyik kis leányka, mert mire a mellette ülő elkiáltotta volna magát, a fészkelődő gyermek alá zuhant a vízzel feltárolt árokba s aboan tökéletesen el is merült. A loccsanásra lettek figyelmesek a tüsténkedő munkások. Beleugrott egyikük a fél méter mély vízbe s úgy kapta ki a gyermeket a víz alól. Az ijedség csakhamar neveltséggé vált, mert a vízből kirántott sáros, iszapos gyermek teljesen a kiöntött ürgehez hasonlott. Egy következő barátságos kis fenekelés után haza vezették cimborai a gyermeket s remélhető, hogy hamarosan aligha szegődik a csodálkozó gyermekek táborába.

— Kataszteri munkálatok. Értesítette a kataszteri helyszínelési felügyelőség a községet, hogy a határbeli földek újra osztályozása legközelebb foganatba fog vétetni. A szomszéd községek területén már megkezdtek működésüket a kiküldött bizottságok. E hó 15-dikén Sövényháza területét járta be Horváth Károly pénzügyi tanácsos vezetéssel a kirendelt bizottság. Részt vettek e kirándulásban Wrede Vilmos felügyelő és Erdélyi Kálmán felügyelő biztos, Pity István jegyző — a Pallavicini uradalmat pedig mint legnagyobb birtokost Novák József urad. igazgató és Vigh Gyula urad.

volt, mely előtt meghajlott a saját gyávaságuk; ma pedig Berck! És különböző látományok foglalták le a lelküket . . .

Elgondolták magukban, hogyha akkor dacoltak volna a szülők akarásával s egybekeltek volna, most a szegény kis teremtés, az engesztelő áldozat helyett, olyan gyermeket látnának maguk előtt, ki erős, egészséges, mint ők, ki pajkosan játszadozik apró társaival s hangos kurjantásokat dob bele a tenger morájába, a szél süvöltésébe.

Könnyek csillogtak a Luzené szempilláin és Debange a pálcája hegyével menet közben szurkálta a nedves, könnyű fővenyt.

Egy hang rázta fel őket gondolataikból.

— Uram — mondta a dada — mi bemelegyünk a kicsikével.

— Helyes! — felelte Debange.

— Menjenek be maguk is! — mondta Luzené az ő dadájának.

Utánok néztek, míg csak el nem tűntek szemek elől az apró kocsik. Nem bírtak még elválni egymástól, minthogy még olyan dolgokat kellene elmondaniok egymásnak, melyeket nem tudnak kifejezni. Végtelenül boldogtalannak érezték magukat mind a ketten, ami közelebb hozta őket egymáshoz.

Egyedül voltak és Debange próbálta megtörni a csendet.

— A tenger dagad!

E próba után azonban nem igyekeztek újra megtörni a némaságot. Lépteik a tenger felé tereltek őket. Vaktában, cel nélkül mentek a száraz fővenyen, mely omlott a lábaik alatt. Lassankint szilárd talajt értek. Elhaladtak a kórház kertje mellett, el a vörös épület előtt, hol a széles emeleti erkélyeken az apró betegek sós légfürdőt vettek és nevettek és játszottak, nem törődve a bajukkal, mely legalább egy időre megengedte nekik, hogy örüljenek az életnek. Végre a gáton, mert néptelen volt, a lábaik megszüntek mozogni, mint ahogy a gép megszokott állani.

A tenger egyre dagadt. Az egész szemhatárt betöltötte misztériumaival, morajával, mi — úgy érezték — még hangosabbá teszi az ő szívük zokogását. A hullámok dagadtak, feléjük csuszta s habozva törtek meg a lábaiknál.

Oh, miért, miért nem keltek ők egybe! — gondolták el mindketten, amint ezt a duzzadó életet, a természeti erőknél ezt a nagyszerű működését látták. És a fékezhetlen habok egyuttal mintha haragosan pöröltek volna rájuk. A nagy teremthető erő, a szükséges vonzalmak törvénye vésődött be a szívük mélyébe.

Végtelenül boldogtalannak érezték magukat. Az ösztön működni kezdett bennök. És észrevétlenül, ez erők hatása alatt, szívük megte-

remtette a szerelmet. Oh, miért, de miért is nem szerették ők egymást?

Debange a fiatal nőhöz hajolt s kissé remegő hangon susogta:

— Márta! Márta! Mit tettünk mi?

A fiatal nő lehorgasztotta a fejét s átengedte kezét a férfinak. Közelebb simultak egymáshoz, egészen közel. A vállaik, karjaik, csipőik érintették egymást s a szél mint egy köpeny burkolta be őket.

— Márta! mondta Debange újra.

A fiatal nő feléje fordította a fejét s fel-emelte kissé. A keble kiduzzadt, szemek egy másba mélyedtek izgatottan, gyötrődve mint a tenger. És Luzené hasonlóan susogta:

— Pál!

Félig nyílt ajkai nem csnkódtak éssze, amint a Páléval találkoztak.

Majd elhallgattak boldogan s komolyan. Szeretni egymást többnek tűnt fel előttük a megtorlásnál, sőt még a jognál is: jóvátévő kötelesség volt ez az ő szemek előtt, mert hát fiatalok voltak, erősek és szépek. És hogy összhangzásba hozzák az akkordokat, melyek egymás karjaiba dobják őket, várták, hogy a himnusz, mely bennök visszhangzott lecsillapuljon.

mérnök képviselték. Az általános szemle ki-magasló részét a műrét bejárása képezte, amely a becső-bizottság teljes elismerését vivta ki. Miután módjában van községünk lakosságának is gyönyörködni a dus virágzó rétségben, elmondhatjuk, hogy ez az öntözött rét mai napon alighanem messze földön ritkítja pártját s gazdagon megfizeti a bele fektetett tőke kamatját. A bizottság ebédjét a Weisz festvérek vendég-szerető házában az anyási majorban költötte el.

— **A gazdasági ismételő iskola ügyében** kiküldött bizottság e hó 12-én bírálta el az építésre beadott ajánlatokat. A beérkezett két ajánlat egyikét visszavonta ajánlattevő, Szakál Gáspár és társai tehát egyetlen ajánlattevők maradtak, a felajánlott 17 és fél százalék ár-engedménnyel. Miután kedvezőnek mutatkozott ajánlatuk, azért a bizottság ajánlani fogja a képviselőtestületnek, netalán végrehajtás esetére. Most csak az a kérdés, mikor lehet összehívni annyi képviselőtestületi tagot, hogy a kérdésben határozhasson, lévén aratási két hónapi szünet, amikor a bizottsági tagok nagyon nehezen hozhatók össze.

— **Képviselőválasztás Mindszentén.** Közismeretű dolog, hogy a múlt év novemberében sok hűhóval, nagy zajjal folytak le nálunk a községi képviselőválasztások. Az egymással szemben álló két párt minden erőt megfeszítve küzdött a győzelemért, s e közben — sajnálatos dolog, — megesett, hogy bizony a kisebbségi párt részéről csatába vittek oly fegyvereket is, aminek használata a büntető törvényekbe ütközik. Ezért indult meg egyesek ellen a bűnvádi előnyomozás, majd a büntető eljárás, melynek során azonban a kir. járásbírószék beszüntető határozatot hozott. Felfolyamodás következtében a szegedi kir. büntetőtörvényszék megsemmisítette a bíróság végzését, s a választásnál érvényesített hamis meghatalmazásokról lévén szó, közokirat hamisításának büntetést látván fennforogni, megállapította saját illetékességét, s további eljárás végett elrendelte a bűnügyi iratoknak a kir. ügyészséghez való áttételét. Értesülésünk szerint a nagy ügycsomó teljes fölszerelés végett már visszaérkezett a járási hatósághoz, s onnan kerül ismét illetékességi helyére. A szerencsétlen ügyről illő megemlékeznünk már csak azért is, hogy rámutassunk: milyen hálátlan dolog a pártoskodás és az erkölcsi alapokon nem álló korteskedés.

— **Betiltott egyesület.** Az országos munkásvéd szövetség szegvári 235 számú helyi csoportja, amely nagy vergődések után már egyszer feloszlott, majd ismét újra alakult, az utóbbi aktusát olyannyira szabálytalanul végezte, hogy ez okból a vármegye alispánja betiltotta az egyesület működését, a tagok ellen pedig elrendelte a kihágási büntető eljárás alkalmazását. Ha mellőzzük is annak kommentálását, hogy mennyire nincs szüksége az alföldi munkásnak egy oly intézményre, mely csak pénzáldozatokat vár, de segítséget nem nyújt, elég rámutatni az alispáni rendeletre a szálló igével, hogy aki nem tud arabusul, ne beszéljen arabusul.

— **Kulturpalota Szentesen.** Apponyi Albert gróf leiratilag értesítette Csongrád vármegye közönségét, hogy a tervbevett szentesi kulturpalota építésének költségeihez 60,000 korona állami segélyt engedélyez. A kulturpalotában a közönség részére ingyenes könyvtár, valamint olvasó- és hangversenyterem lesz. Ugyancsak a kulturpalota épületében helyezik el Szentés városának híres történelmi muzeumát is. A kulturpalota építéséhez már augusztus elején hozzáfognak.

— **Tettenért betörő.** Különös módon került kelepcebe a minap egy betörő. Budapesten a Sziv-utca 35. számú ház egyik jómódu lakója vidéken nyaral és készséggel bizta lakása gondviselését kipróbált, hű cselédjére. Egy már régen keresett betörő azonban tapintatos óvatossággal, álkulccsal akart a lakásba behatolni.

Ez sikerült is volna neki, csakhogy a kulcslyuk belsejében lévő zseniális technikai aparátus, az álkulcs érintésére föllármázta az egész házat és a hivatlan vendég könnyű szerel a rendőrség kezére került. Ezen betörést biztosító készülőket Budapesten, a Sas utca 15. sz. a. létező cég „Technikai Különlegességek Vezérképviselése” hozza forgalomba, ezeknek felszerelése néhány másodpercet vesz igénybe és mindenütt használható, ahol előszobacsengő van. Csodálatosak a cég elemnélküli csengői és lámpaüvegvédő gyűrűi is. Mindezen szenzációs és minden országban szabadalmazott, kitudósítással ellátott találmányok ára hihetetlenül olcsó. Vizszentelárusítók és ügynökök szépen kereshetnek.

— **Vörös kereszt.** A magyar szent korona országai vörös-kereszt egyletének csongrádmegeyi választmánya az elmúlt hónapban újra alakulván, járásunk főszolgabírája megtette az előintézkedéseket az irányban, hogy a helyi fiókegyletek is új életre támasztassanak. Tekintve az egyesületnek humanitárius elveit és törekvéseit, nem lehet kétségünk az iránt, hogy a legmagyarabb vármegyének jószívűségéről ismert hölgyközönsége a nálunk még meg sem halt, csak működésében szünetelő egyletet felköltsi szendergéséből, s megifjodott erővel támogatja a vörös-keresztet.

— **Lólopas.** Az elmúlt héten Balog József csanyteleki lakostól ismeretlen tetesek 4 drb lovat loptak. Egy drb 13 éves sárga kancát, 1 drb 2 éves sárga kancát, 1 drb 1 éves pej csődört, 1 drb 4 hónapos csikót. A csendőrség a lóköltők nyomában van.

— **Összeégett kislány.** Borzalmas halált szenvedett e hó 16-án egy kis leány a Kertész Mór-féle téglatelepen. Turi Ferenc munkafelügyelő négy és fél éves leánykája: Erzs, felment kora reggel az alig két nap előtt kitzelt téglakemence tetejére s kíváncsiságból beletekintgetett a kemence kéményeibe, melyek még akkor is ontották a pokoli hőséget. Egyszerre a kis lány rémes sikoltása tette figyelmessé a telep munkásait, akik elszörnyűködve látták a kémény mellett levő kislány lángba borulását. Mindenki ott termett a veszedelemnél, de későn, mert akkorra a gyermek minden ruhája tüzet fogott. Mindjárt leszaggatták róla az égő ruhát, de ekkorra a kis ártatlan gyermek testecskeje oly égési sebekkel lett teli, hogy estére nagy kinok közt kiszüvedett. Kis holttestét ma délután 9 órakor fölboncolják.

— **Munkásházaink építése** most már szépen halad előre. Négy-öt kivételével mind tető alatt van. A folyosók, kémények készítése serényen folyik. Sok helyen a nyezetet is le van saralva; ezek bizonyára kiszáradnak télire. A kemence is több helyütt be van rakva, sőt ki is égetve. Szóval: rendezkedik mindegyik. Mint a legtöbb emberi munkánál, ezen a telepen is akad perze itt-ott hiba, ami elmaradhatott volna. Legelőször egyes telkek nem épszőgűek ottan, ahol azok lehetnek volna. Ez kitzizési hiba, amin némelyiknél segíteni is lehetne még idejében, ha volna kéznél hozzáértő inzsellér. Azután a kémények, amelyek nem füstölésre számítvák, céltalanul bővebbek a kellenél, vagyis takaréktűzhelyeiket nem helyezhetik el a kémény és ajtó között, oly szűk a hely. Ilyen széles kéménynél az elzáró-ajtó alkalmazása lesz nehéz. De attól is lehet félni, hogy az ajtó magas s a kemence füstje a zárt konyhába téved. A még nem kész kéményeknél lehetne eme hiányokra gondolni. Egyébként a telepeselek közhangulata teljesen nyugodt; nem féltik falaikat az esőtől.

— **Intő példa.** Említettük, hogy Gémes József helybeli munkás polgártársunkat a hatósági személyek irányában elkövetett megdondolatan, durva magaviseletéért úgy a helybeli, mint a megyei munkásházépítő bizottság érdemtelenné mondották ki arra, hogy a munkásházak építése által nyújtott előnyöket élvezhesse s a kisorsolt portát megvonta tőle. Gémes József evvel a kettős határozattal nem birt megbarátkozni, ha-

nem a munkásházi bizottságok fejéhez: Dr Cicatricis Lajos alispánhoz fordult sérelme orvoslása érdekében. Az alispán hajlandónak mutatkozott Gémes vesztett ügyének újból való felvételére azon föltétel alatt, ha Gémes a megsértett hatósági egyénekkal a mindszenti munkásházépítő bizottság előtt megköveti s azok neki megbocsátanak. Gémes József bejelenti szándékát Veres Sándor bírónak, ki is a bizottságot s érdekelt feleket az elmúlt vasárnap délelőttjére hívta egybe. A bizottság össze is jött, együtt volt mindenki; csak Gémes József, a főszemély hiányzott, nem jelent meg. Ugy látszik, mást gondolt. Miután erre a megsértettek is kijelentették, hogy Gémes József durvaságait meg nem bocsátják, a bizottság széteszött s az alispán megkerestetni határozott, hogy ezután a Gémes-porta sorsáról intézkedjék. — **Tanulság:** hogy a hálátlanság visszasújt az elkövetőjére.

— **Rendtelenség a dögterén.** Tátray János, állategészségügyi felügyelő a földművelésügyi minisztérium megbízásából a napokban Mindszentre érkezett s a dögterén járva, azt tapasztalta, hogy a dögter mellé telepített cigánykaraván az annyira-amennyire elföldelt dögöket kiásta, fölemészlette, vagy tovább hordta s minden ellenőrzés hiányában mindentüvé szét-szórta a fertőző betegségek bacillusait. No hát ez végre is tűrhetetlen, ázsiai állapot. A közgazgatási hatóságnak kihágási büntetéseit ilyen nagymérvű botrányokat meg nem szüntethetnek. Itt gyors és radikális eljárásra van szükség. Ne adjon a község egy talpalattnyi földet se a cigányputriknak. Ne engedjen pillanatnyi maradvást se a Balog Tuta ivadékoknak. A hivatásos tolvajokat, lóköltőket, renyhe rablókompanyát kö-zösítse ki a határból, s fáraó becsületes többi gyermekeinek oltalmára is üldözze őket vissza Indiáig, honnan ide soha ne legyen visszatérésük. A cigánykérdésnek ez az egyedüli megoldása. A dögterének hozzáférhetetlensége dolgában azonban jó volna, ha a községi előjáróság sürgősen intézkedne.

— **A csendőrök új hatásköre.** A belügyi és honvédelmi miniszter a csendőrség hatáskörének a kiterjesztését tervezi, még pedig a közegészségügyi törvények ellenőrzésére. Közegészségügyi szempontból nagyon fontosnak találják a minisztériumban, ha a portyázó csendőrségnek kötelességévé tennék, hogy a vidéki házak belsejét rendszeresen vizsgálja. Nagy súlyt kíván helyezni a kormány arra, hogy jó és elég ivóvízről gondoskodás történjék és általában felügyelet legyen a bajok orvoslására és az óvóintézkedések megtételére. A csendőrség, ha valami hiányt vagy rendellenességet tapasztal, a községi előjáróságot fogja felhívni a bajok megszüntetésére, mulasztás esetén pedig jelentést tesz a közgazgatás vezetőségéhez.

— **Alkoholisták, morfinisták és idegbetegek** figyelmébe. Közvetlen a főváros közelében, gyönyörű vidéken: Dunaharaszti (Pest-megye) fekszik Tamássy-Park-Szanatórium. E szanatórium messze földön hírnevessé vált, mert alkoholisták, morfinisták és idegbetegek ott tökéletes gyógyulást találnak. Napfürdők, dietikus táplálkozás, elsőrendű orvosi gyógykezelés. Prospektust díjmentesen küld az igazgatóság, melynek címe: Tamássy Park-Szanatórium Igazgatósága Dunaharaszti, Pest-megye.

— **A sztrájk, mint azonnali elbocsájtási ok.** A Kuria legutóbb egy konkrét ügyből kifolyólag a következő ítéletet hozta: Jogos ok a szolgálatból felmondás nélkül való elbocsátásra, ha az alkalmazott sztrájkba lép, ez által a szolgálatból 24 órán tul igazolatlanul elmarad. A munkást csak az mentesíthetné, ha a szolgálatának abban hagyása a sztrájkban résztvevő társai által kényszerítetett, ha tehát szolgálatának abban hagyása nem az ő szabad akaratnyilvánítására, illetve elhatározására vezethető vissza.

— **Tej, tojás és a pékek.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, figyelembe véve a ke-

reskedelmi miniszter korábbi rendeletét, a vasárnapi munkaszünet dolgában újabb határozatot hozott. E szerint a pékek és tejcsarnok-tulajdonosok tejet és tojást d. e. 10 óráig, süteményt egész nap árusíthatnak. Ellenőrzés szempontjából elrendeli a miniszter, hogy minden egyéb dolgot zár alatt kell tartani.

— A dohányzás, mint a hosszú élet titka. Amerikában él egy öreg asszony, aki nemrég töltötte be 107-ik életévét. Ennek az asszonynak aligha mondhatnák el a jókívánságot, hogy: „ad multos annos!“ mert bizony már évei, ami még hátra van, meg vannak számlálva. Legkülönösebb azonban a dologban az, hogy az öreg asszony pipájának tulajdonítja hosszú életét, mert a dohányzást 12 éves kora óta szakadatlanul tüzi s naponként ma is elfüstöl 6—7 pipa dohányt. Végrendeletemben meghagyta az örökösöknek, hogy sírjára egy pipát helyezzenek.

— Mémlo vásárlás. A földmivlélsügyi miniszter fölhívja mindazokat a tenyésztőket, akiknek birtokában három és fél évet betöltött, de nyolcadik évet meg nem haladt korú mémlo van és azt eladni óhajtják, hogy szándékukat annak kitüntetésével, hogy a mémlo mely vármegyében, mely városban, községben, vagy pusztán áll, továbbá az eladási árat is (1 koronás bélyeggel ellátott beadványban) legkésőbb augusztus 10-ig a földmivlélsügyi minisztériumnak jelentsék be. Az eladandó ménnek a bejelentések mértékében és a bejelentők lakóhelyéhez képest, úgy mint a múlt évben, egyes középpontokon fognak bizottságilag megvizsgálni és a vételár tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal megvásároltatni és átvétetni. 165 centiméternél alacsonyabb ménnek, tekintettel a méntelepeken már meglévő anyagra, valamint hidegvérű ménnek nem vásároltatnak. A megvásárolt ménnek vételára annál a kir. adóhivatalnál fog kifizetett, amelyet az eladó a vásár alkalmával kijelöl.

Eladó szőlő.

Szépen beállított tömörkényi szőlőmet jutányos áron és kedvező feltételek mellett eladom. Értekezhetni özv. Wimmer Jánosné tulajdonossal Mindszentben.

Legújabb!

Mindenkinek kedves a

„PENKALA“ töltő-irón

Mellényzsebben elfér!

Célszerű!

Kényelmes!

Ára 1 korona 20 fillér.

Kapható Horváth Antal papirkereskedésében

Legtartósabb fedőanyag

a mi cserepünk!

Kizárólag elsőrendű agyagból előállítva.

Tartós, acélos és olcsó!

A mindszenti összes munkásházakhoz mi szállítjuk a tetőcserepet s bárki személyesen meggyőződhet anyagunk kiváló jóságáról.

Krumenacker József gőztéglagyára

NAGYKIKINDÁN.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál és megrendeléseket elfogad WINCKLER ANTAL, a cég megbízottja, aki ezidő szerint Mindszentben tartózkodik.

Fényképek

a legújabb eljárás szerint, gondos kidolgozással, jutányos, szabott áron készülnek

Horváth Antalné műtermében.

Fényképnagyítások legszebb kivitelben!

Jó eredmény

érhető el a mi lapunkban létező hirdetések által! Mert hirdetés a vére minden üzleti életnek. A korral lépést tartó iparos vagy kereskedő csak úgy tud boldogulni, ha feltűnő hirdetéssel vagy csinos kivitelű nyomatvánnyal fölbreszti a vevőközönség figyelmét. Sokkal jobb vásárt csinál az ilyen iparos vagy kereskedő, aki néhány koronát áldoz a reklámra, mint a maradi üzletember, aki nem tudja, hogy pénz és nyomdafesték kormányozza a világot! A törekvő gazda is hamarabb célhoz jut egy hirdetés által, ha földet, házat akar venni, vagy eladni, mert lapunkat nemcsak a járás, de a vármegye minden községében, városában olvassák. Hirdetéseket mindenkor igen jutányos árszámítás mellett közlünk, ami által bő alkalma nyílik az iparosoknak és kereskedőknek, valamint a gazdaközönségnek olcsó és biztos közvetítő módhoz fordulni. Tessék egy próbát tenni! Rendes előfizetők árkedvezményben részesülnek!

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, servetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, ériőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Saját érdekében

csak **BOHIN**-féle

nagykikindai és zombolyai cserepet fogadjon el és utasítson vissza más silány minőségű cserepet, mert

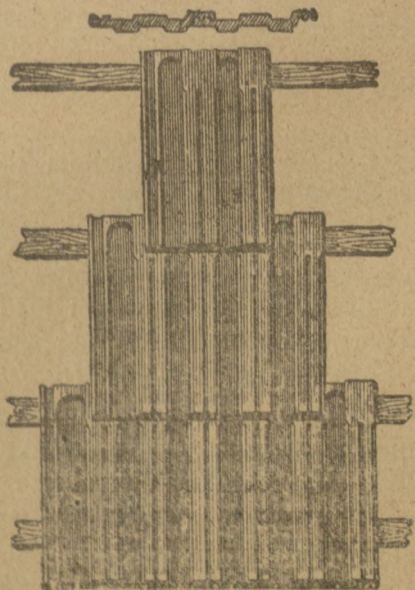
csak a **BOHIN**-féle

cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

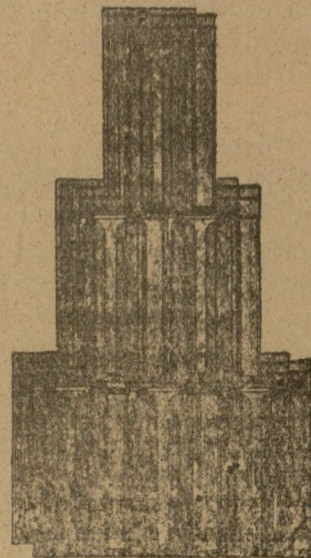
Tessék mintát és árjegyzéket kérni.

—13

BOHN-CSERÉPGYÁR, ZSOMBOLYA.

BOHN kiskindai cserepe.

BOHN zombolyai cserepe.